

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000

Letna naročnina L 2.000

Letna inozemstvo L 3.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 48 (821)

Gorica - četrtek 26. novembra 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

ZAKLJUČILO SE JE 3. KONCILSKO ZASEDANJE

Novi dekreti slovesno proglašeni

Ko so lani sveti oče Pavel VI. in koncilski očetje zaključili drugo koncilsko zasedanje, so to zelo naporno delo kronali z odobritvijo konstitucije o svetem bogoslužju in dekreta o komunikacijskih sredstvih.

Po drugem zasedanju so šle takoj na delo razne komisije, da pripravijo osnutke za tretje zasedanje, ki naj bi ga posvetili razpravam predvsem o Cerkv in o njenem mestu v svetu. Sveti oče je dal navodilo, naj vse osnutke in predloge skričijo na najbolj osnovne in potrebne zadeve in vprašanja. Upali so, da bo koncil končan s tretjim zasedanjem in da bodo mogli ob koncu pokazati svetu res nekaj trdnega in pozitivnega.

A ko so se razprave začele, se je takoj pokazalo, da ne bo šlo vse tako enostavno. Nešteto je bilo problemov, ki so jih nakazali. Bila so to pereča vprašanja. Najprej o Cerkv in o njenem ustroju, o škofih in njihovem mestu v Cerkvi, nato zopet o laikih, duhovnikih, diakonih, o Cerkvi v svetu, o verski svobodi in svobodi veroizpovedi, o zakonskem življenju, o potrebah današnjega sveta, o redovnikih, duhovniških poklicih itd. Odprla so se nova vprašanja, pokazala se je potreba, da se vse to res temeljito in na široko prouči. Brez naglice in površnosti.

Tako so ponovno odložili za četrto zasedanje osnutek o božjem razodetju; tudi novi osnutek o verski svobodi se koncilskim očetom še ni zdel goden za dokončno glasovanje. Sklenili so o njem razpravljati, ko se znova zberejo.

Pač pa so dozorili osnutki o Cerkvi, ekumenizmu ter o vzhodnih cerkvah. Koncilski očetje so jih sprejeli s skoro stodstotno večino.

V BAZILIKI SV. PETRA

Končno je prišel slovesni trenutek, da sv. oče Pavel VI. proglasi novo dogmatično konstitucijo ter oba dekreta in tako zaključijo 3. zasedanje II. vatikanskega cerkvenega zbora.

Bilo je v soboto 21. t. m., ko je papež Pavel VI. ob 9^h zjutraj prišel v baziliko sv. Petra, ki je nudila edinstveni izraz. Vsi koncilski očetje so bili ognjeni v plavale in z mitro na glavi. Zadonele so skladbe Palestrine in Perosija, sv. oče pa je opravil koncelebrirano sv. mašo s 24 škofi s področij, kjer so najbolj slavne Marijine božje poti.

Nato je glavni tajnik koncila kardinal Felici prebral začetek in konec ter naslove posameznih poglavij, ki sestavljajo vse tri osnutke ter jih dal koncilskim očetom še enkrat na glasovanje. Mogočen aplavz je bil izraz enotne volje vseh navzočih, tako da je mogel sv. oče spregovoriti formulo proglašenja, ki pravi:

»V imenu Očeta in Sina in Sv. Duha! Dekreti, ki so bili na tem svetem in vesoljnem koncilu, zakonito zbrani, sedaj prebrani, so koncilskim očetom ugaiali. Zato jih Mi, z oblastjo dano nam od Kristusa, odobrimo, in kar je bilo na koncilu sklenjenega, odločamo, da se oznani v večjo slavo božjo.«

Dogmatična konstitucija o Cerkvi je silno pomembna za njen bodoči duhovni napredek. V njej je lepo poudarjeno, da smo vsi božje ljudstvo, da so laiki Cerkev in ne samo del Cerkev in zato soodgovorni pri njeni rasti. Znova je bil vpeljan diaconat kot stalna ustanova. Zlasti pa je konstitucija pomembna, ker je potrdila zbornost oblast škofov, ki skupaj s papežem in pod njegovim vodstvom vladajo božjo Cerkev. V tem oziru je ta konstitucija dopolnilo k I. vatikanskemu cerkvenemu zboru, ki je utegnil uzakoniti le papežovo prvenstvo, potem pa se je zaradi vdora italijanskih čet v Rim razšel.

Silno pomemben je tudi za bodoči razvoj Cerkev dekret o ekumenizmu, sad porov kardinala Bea. V njem je rečeno, da imajo vsi ljudje isti izvor in isti zadnji cilj, zaradi česar si skušajo vsi razložiti smisel in skrivnost življenja. Od pogan-

skih ver dekret izrecno omenja budizem in hinduizem; pri muslimanski veri poudari stične točke v veri in morali, ki nas družijo; posebej pa izjavlja, da judovski narod kot celota ni kriv Zveličarjeve smrti; to so zakrivali naši grehi. Na koncu dekret izrazi upanje, da bo prišel dan, ki bodo vsi narodi častili enoglasno Boga in mu služili. Treba je zato pospeševati bratstvo med narodi in zatreti vsako vrsto rasne nestrpnosti.

GOVOR SV. OČETA

Po proglašenju vseh treh dekretov je spregovoril sv. oče. Orisal je, kaj je koncil storil koristnega na svojem zadnjem zasedanju, poudaril važnost sprejetih osnutkov, napovedal, da se bo kurija internacionalizirala, izrazil svoje veselje nad dekretom o ekumenizmu, ki odpira koristen razgovor z nekristjani, ter pohvalil dekret o vzhodnih cerkvah, ki je mogočen klic k edinosti v veri.

Spomnil se je tudi vseh, ki so preganjani zaradi Kristusovega imena. Njim naj bo nauk Cerkev, ki blešči na sedanjem koncilu, v notranjo tolažbo.

Na koncu svojega govora je sv. oče opozoril na pomembno poslanstvo, ki ga ima Mati božja v življenju Cerkev. Zato je odločil, naj se doda k naslovom, ki jih Marija ima, še naslov: Mati Cerkev.

Prav z Marijo v zvezi je papež Pavel VI. sklenil v kratkem poslati v Fatimo posebno poslanstvo, ki naj temu marijanskemu svetišču izroči zlato rožo. Z zaključnimi besedami iz molitve »Pozdravljena, Devica« je sv. oče končal svoj govor.

Koncilski očetje so v glavnem že zapustili večno mesto. Toda koncil bo živel dalje: v svojih komisijah, v svojih smernicah in — upajmo — tudi v naši dobri volji, da vsak s svoje strani prispeva k uresničenju koncilskih sklepov.

— ej

Zakaj je padel Hruščev?

Potem ko se je po obisku Cuenlaja v Moskvi ob obletnici boljševiške revolucije nekoliko polegel hrup okrog sovjetsko-kitajskega spora, so Kitajci spet prešli v napad. Pred dnevi je namreč glasilo KP Kitajske »Rdeča zvezda« objavilo protisovjetski članek pod naslovom »Zakaj je padel Hruščev«.

V članku očita Hruščevu vsemogoče pregrehe proti marksizmu in leninizmu ter dodajajo, da sta njegovi najbolj podli dejanji obsodba Stalina ter navezovanje dobrih odnosov z ZDA. Poleg tega kritizirajo bivšega sovjetskega voditelja, da je

Letalska nesreča na letališču Fiumicino

Rimsko letališče Fiumicino je doživelo v ponedeljek 23. novembra ob 14. uri svoj strahotni krvavi krst. To je prva letalska nesreča, ki se je pripetila na tem letališču, odkar so ga odprli leta 1960.

Amerikemu letalu Boeing 707, ki je bilo na progi Kansas City - Chicago - Pariz - Milan - Atene - Kairo so pri vzletu na rimskem letališču odpovedali motorji, tako da je treščilo ob tla, zadelo v buldozer ob koncu letališča in se vnelo. V letalu je bilo skupno 73 potnikov in članov posadke, 44 potnikov in članov posadke je zgorelo, 29 pa je ranjenih. Kasneje sta v bolnici umrli še dve osebi. Med ponesrečenimi je tudi eden severnoameriških škofov, ki se je s koncila vračal domov. Rešili so se samo potniki, ki so poskakali skozi okna. Ostalim je bilo to onemogočeno, ker so takoj eksplodirali rezervarji bencina in je v trenutku bilo vse letalo v plamenih. Letališče je ostalo zaprto za promet do torka zjutraj.

Zlepa niso bile kake upravne volitve tako politično pobarvane kot se je to zgodilo zadnje nedeljo. Šlo je za nadaljevanje političnega razjasnjevanja, ki se je sprožilo z državnimi volitvami preteklo leto.

Vladne stranke so si želele potrjenja s strani volivcev, da odpravijo njih način vodenja državnih zadev; komunisti so hoteli odkriti, ali jim je Hruščev izgotovje kaj škodovalo, liberalci pa so upali, da se bodo okoristili s splošnim nezadovoljstvom in z nestalnim gospodarstvom ter pridobili na glasovih.

Najbolj so lahko zadovoljni komunisti. Sedaj vedo, da imajo zvest kader, ki jim ga niti tak primer, kot je bila nedemokratska Hruščeva odstranitev, ne more zapeljati kam drugam.

Tudi liberalci si smejo čestitati. Od 4% v letu 1960 so prišli letos pri pokrajinskih volitvah na 7,9% (leta 1960: 981.104 glasove, l. 1964 2.018.780 glasov).

Slabše stojijo stvari s Krščansko demokracijo. Od volitev do volitev se manjša njen volilni blok. Leta 1960 je še prejela 9.800.228 glasov (40,4%), letos pa le še 9.476.812 (37,4). Zanimivo je ugotoviti, da je KD nekoliko zboljšala svoj položaj z ozirom na politične volitve l. 1963 v občinah z nad 10.000 prebivalci, nazadovala pa pri pokrajinskih volitvah (volilo se je v 74 od 92 provinc, op. ur.). Komunistom pa se je primerilo baš obratno.

Komunistična stranka je napredovala od leta 1960 za 1,7%. Te-

podpisal z »ameriški imperialisti« sporazum o ukinitvi jedrskih poskusov, se spravi z jugoslovanskimi komunisti ter razglasil načelo o miroljubni koeksistenci med kapitalističnim in socialističnim taborom. Zaradi tega pravi omenjeni članek, da je »padec Hruščeva velika zmaga za marksiste-leniniste vsega sveta.« Na koncu ne pozabi spomniti sedanje sovjetske voditelje, da so »norci v slepi ulici tisti, ki upajo, da bo v Sovjetski zvezi prevladal hruščevizem brez Hruščeva.«

Ti opomini veljajo Brežnjev in tovarišem, ki kljub odstavitvi Hruščeva poudarjajo, da hočejo nadaljevati Hruščevo politiko miroljubnega sožitja z zunanjim svetom.

Spriču takega pisanja menijo politični opazovalci, da je pomirjenje med obema komunističnima kolosoma še zelo daleč.

Nov antibiotik

Skupina angleških znanstvenikov je pripravila nov antibiotik, ki je najvažnejši po odkritju penicilina. Novo zdravilo je v Londonu že v prodaji pod imenom »Ceporin«. Na tiskovni konferenci so znanstveniki izjavili, da je novi antibiotik bolj učinkovit od penicilina; manj toksičen in bolj učinkovit. Primeren je tudi za osebe, ki so alergične ter je mnogo cenejši kot ostali antibiotiki.

Novi antibiotik »Ceporin« ima svojo zgodovino, ki sega v leto 1945, ko je neki italijanski raziskovalec, profesor Brotzu, ki je deloval na Sardiniji, odkril antibiotične lastnosti plesni »cefalo sporium«. Za primer se je zanimal neki funkcionar britanskega ministrstva za zdravstvo, ki je primerek poslal za nadaljnja raziskovanja oksfordski univerzi. Za dokončno izdelavo antibiotika pa je bilo potrebnih nadaljnjih 19 let in poldrug milijon funtov.

daj je prejela 5.883.708 glasov (24,3%), letos pa 6 milijonov 600.887 (26,0%).

Socialistični demokrati, ki jih vodi Saragat, so šli malo naprej. Leta 1960 so dobili 1.399.814 glasov (5,8%), leta 1964 pa 1.674.871 (6,6%).

Socialistična stranka je morda najmanj zadovoljna z doseženimi rezultati. Zgubila je na moči tako

pri občinskih kot na pokrajinskih volitvah. Leta 1960 je še zabeležila 3.495.519 glasov (14,4%), letos pa samo 2.866.346 glasov (11,3%). Seveda pa je treba upoštevati, da so ji letos razkolni socialisti proletarske enotnosti odnesli 737.079 glasov.

Preseneča visoko število belih glasovnic. Bilo jih je 1.200.000, skoraj 5% oddanih glasov.

Krvoprelitje v Kongu

Vlada kongoškega ministrskega predsednika Combeja je ta terek uničila zadnjo postojanko levičarskih upornikov, ki so še držali v svoji oblasti mesto Stanleyville. Pri tem pa so nastale hude komplikacije.

Ker so uporniki dobro vedeli, da se vojaško dolgo ne morejo več upirati osrednji vladi, so zajeli nekaj tujih državljanov ter jih kot talce držali pod nadzorstvom. V glavnem je šlo za ameriške in belgijske državljane, med katerimi so zdravniki in misijonarji. Njihovim vladam so zagrozili, da jih bodo umorili, če ne intervirajo pri Combeju, da ustavi sovražnosti proti njim.

Da se prepreči najhujše, je vlada ZDA pristala na pogajanja z uporniki. Posredovanje je vodil kenijski predsednik Jomo Kenjatta. V zadevo pa so se vmešale tudi druge države, med temi Sovjetska zveza in Jugoslavija, ki sta s tem v zvezi podali uradni izjavi, v katerih simpatizirata s kongoškimi uporniki.

V terek pa so se Združene države s podporo vseh NATO-držav odločile za takojšen poseg, da rešijo ogrožene talce. 525 belgijskih padalcev se je spustilo nad mesto Stanleyville in rešilo večino oseb, dasi je uporniški radio ob prihodu letal pozival domačine: »Nabrusite meče in nože in razsekajte na kose vse belce.« Že isti dan zvečer so 1300 talcev prepeljali iz mesta strahote v Leopoldville. Od teh je 900 Belgijcev in 400 ostalih narodnosti. Računajo, da je bilo pomorjenih okrog 30 oseb, med njimi znani protestantski misijonar iz ZDA zdravnik dr. Carlson ter ameriška misijonarka Phyllis Rine.

Tekma v oboroževanju

Angleški »Inštitut za strateške študije« je izdal drobno brošuro s številnimi podatki o vojaškem potencialu kakih 50 držav. Posebno zanimivi so podatki glede vojaške moči ZDA in Sovjetske zveze.

Iz objavljenih podatkov v omenjeni

knjižici izhaja, da ima Sovjetska zveza okrog 100 medcelinskih raket, ZDA pa 475; balističnih raket tipa »Polaris« ima SZ 100, ZDA pa 192. — Kar se tiče letal za prevažanje bomb na velike daljave, jih imajo ZDA okrog 1100, Sovjeti kakih 200. Za razliko od Združenih držav pa ima Sovjetska zveza 1400 letal za prevažanje bomb na srednjo razdaljo. To naj bi dokazovalo, da SZ pripisuje še vedno veliko važnost zahodni Evropi in Japonski.

Število sovjetskih divizij naj bi znašalo 140. Po mnenju omenjenega inštituta ni v Sovjetski zvezi prišlo do zmanjšanja konvencionalnih oboroženih sil, čeprav je to Hruščev svoj čas najavil. Kljub jedrskemu orožju pripisuje SZ veliko važnost klasičnim zemeljskim silam.

Semenišče v Hong-Kongu

V semenišče v Hong-Kongu so letos sprejeli 48 novih gojencev. Skupno je v zavodu 116 gojencev. Med gojenci je že večje število bogoslovcev. Zaradi velikega porasta duhovniškega naraščanja so post

Slovenski škofje za izseljensko nedeljo

Na misijonsko nedeljo se spominjamo vseh tistih številnih narodov in plemen po širnem svetu, ki jim še ni zasvetila luč prave vere in ki še niso sprejeli srečujoče Kristusove blagovesti.

Vsako leto na prvo adventno nedeljo — letos 29. novembra — se pa spominjamo tudi vseh tistih, ki so nam po veri in krvi blizu, a so zapustili svojo domovino ter iščejo dela med drugimi narodi ali pa si pri njih spopolnjujejo svoje znanje.

Zalostne skušnje prejšnjih desetletij so vzrok, dragi rojaki, da nas včasih resnično skrbi, ali boste toliko stanoviti, da na tujem ohranite največji dar božji: katoliško vero, v kateri ste bili poučeni in vzgojeni, pa tudi ohranite drugo neizmerno dobro: zvestobo svoji materini besedi, z njo pa zvestobo vsemu bogastvu, ki ste ga z materino govorico sprejeli.

Sveta vera, ki ste jo sprejeli, je vesoljna, je za vse kraje in vse čase, za vse narode in vse dežele ter vse celine. Sveti Pavel pravi: »En Bog, ena vera, en krst.« Velika milost božja je bila za vas, da vas je že mati, ko ste ji majhni sedeli na kolenih, učila spoznavati enega Boga v treh osebah, ki nas je ustvaril in odrešil ter nas posvečujo, učila o Jezusu, ki nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, učila tudi o materi Mariji, ki jo moramo pristrčno častiti in se ji priporočati in tudi o angelu varuhu, ki vas tudi med tujimi ljudmi zvesto varuje. Mati vas je prva učila v molitvi se z Bogom pogovarjati.

O vsem tem ste bili pozneje pri verouku in pri pridigah podrobneje poučeni. Brž ko ste prišli k pameti, ste svojega Očeta v nebesih tudi »vzljubili«, se z njim radi v redni jutranji molitvi in večerni molitvi pogovarjali. Radi ste se ravnali po njegovih zapovedih, ker ste ga ljubili in verovali, da nas tudi on neizmerno ljubi. Prepričani ste bili in to ste še danes, da živa vera v Boga in življenje po njegovih volji, posvečevanje Gospodovih dni s sveto mašo in prejemanjem zakramentov, človeka naredi v srcu zares srečnega in zadovoljnega, čeprav mu življenje s križi in preizkušnjami ne prizanaša.

Tej veri in temu življenju po njej se tudi na tujem ne smete izneveriti. Nikakor se ne sme zgoditi, da bi postali kakor ovce, ki so se med tujimi ljudmi zgubile in razkropile.

Zato novodošli starejši radi pomagajte, da najdejo tudi na tujem takoj cerkev, kamor bodo hodili k nedeljski maši, in duhovnika, ki jim bo znal v domačem jeziku oznanjati Kristusov nauk in njegove zapovedi in pri katerem bodo mogli v domačem jeziku prejemati svete zakramente. Potrebno je, da se med seboj obiskujete v krščanski ljubezni ter v stiski radi drug drugemu pomagajte. Tako boste vsi lažje stanoviti v veri, ki ste jo sprejeli. Tako bodite tudi na tujem ena družina, ki jo po milosti božji slišite oznanjati v domačem jeziku.

Prav tako vas pristrčno prosimo, da ne pozabite svoje materine govorice. V tem jeziku ste se učili spoznavati Boga in svet, spoznavati na svetu najprej bogastvo in lepote naše domovine in šele potem to, kar ima veliki svet. Kakor ne morete pozabiti svojega domačega kraja in domačih ljudi, tako ohranite tudi zvesto ljubezen do svojega rodne jezika in s tem ljubezen do domače kulture. Domači jezik in domača kultura pomenita za vas dragoceno dediščino, ki ste jo podedovali od svojih očetov in ki jo morate ohraniti ter izročiti svojim otrokom. Zakaj kdor se narodno zgubi, je v veliki nevarnosti, da se zgubi tudi versko. Kdor pozabi svojo zemeljsko domovino, je v nevarnosti, da zanemari tudi svojo večno domovino, kamor nas kliče Bog.

Dragi rojaki! Čeprav ste daleč, smo si v duhu kot bratje in isti veri vendar vedno blizu. V svojih molitvah ne pozabite tudi svoje domovine in prosite Očeta v nebesih, da bi vsi, ki smo doma, ostali v veri stanoviti. Prav tako bomo pa tudi mi vas vse vklepali v svoje molitve, da bi tudi vi na tujem ohranili sveto vero in ne nehali po njej živeti. Če bomo zvesti, se bomo srečni videli v skupni nebeski domovini, kamor je šel naš Gospod Kristus pred nami, da nam pripravi bivališče.

Pozdrav in blagoslov vam pošiljajo Vaši slovenski škofje:

† Jože Pogačnik,
ljubljski nadškof

† Maksimilijan Drževnik,
mariborski škof

† Janez Jenko,
apostolski administrator Slovenskega Primorja

Msgr. OSKAR PAHOR

V nedeljo 22. novembra je nenadoma preminul na svojem stanovanju v Mirnu, od kapi zadet, upokojeni župnik in dekan msgr. Oskar Pahor. Teden poprej je škof Jenko sporočil iz Rima, da mu je v priznanje za zasluge izposloval od sv. očeta imenovanje za tajnega papeškega komornika. Medtem ko so se mirenski župljani in sobratje pripravljali, da izkažejo novemu monsignorju simpatijo in soradovanje ob toliki časti, jih je nepričakovana izguba tako dragega pokojnika prešinila z bolestjo in žalovanjem.

Rodil se je msgr. Pahor dne 10. avgusta 1886 v Kojkskem. Leta 1907 je stopil v gorjsko bogoslovje. Tržaški škof Franc Ks. Nagl je dosegel od gorjskega nadškofa Sedeja, da mu je prepustil nadarjenega bogoslovca, ki je bil po končanem prvem letniku bogoslovja inkardiniran v tržaško škofijo. Po končanih bogoslovskih študijah ga je nadškof Sedej dne 26. julija 1911 posvetil v duhovnika.

Nato je novomašnik odšel v Trst. Škof Andrej Karlin ga je septembra 1911 imenoval za kancista pri škofijskem ordinariatu in za svojega hišnega kaplana. Tri leta pozneje mu je poveril še mesto tajnika. Mladi tajnik je stal zvesto ob strani svojemu škofu v težkih vojnih in povojnih letih, dokler se nista oba umaknila iz Trsta v Ljubljano.

Škof Anton B. Jeglič je g. Pahorja inkardiniral v ljubljansko škofijo in ga imenoval, aprila 1920, za prvega tajnika ljubljanskega škofijskega ordinariata. Pozneje je mu je poveril še posle namestnega tajnika pri škofijskem cerkvenem sodišču. Toda g. Oskarja je vleklo nazaj na Primorsko, da bi pod Italijo delil usodo svojega ljudstva. Nadškof Sedej mu je avgusta 1922 poveril upravo Šempetra in dve leti pozneje, 23. septembra 1924, mu

je izročil župnijo Miren.

Župnik Pahor je razvil v Mirnu zelo široko pastirsko delovanje. Rane, ki jih je bila zadala prva svetovna vojna, so bile še vedno odprte. Z vsem ognjem je delal za poglobitev verskega življenja. Cvetelo Marijine družbe za dekleta in za matere, in še zlasti številni duhovniki in redovniški poklici so pričali, da je župnik znal prodreti globoko v duše svojih vernikov.

Druga svetovna vojna je spet strahovito prizadela Miren: mnogi so padli kot vojne žrtve, velik del vasi so septembra 1943 požgali Nemci, uničeno je bilo svetišče in romarska hiša na Gradu. In spet je župnik posredoval, reševal. Nadškof ga je sicer dekretiral za šentnavor, toda g. Oskar je bedel med svojimi verniki in z njimi je po končani vojni vihril postavljati temelje za novo življenje.

Delovanje g. Pahorja pa ni ostalo omejeno samo na Miren. Že nadškof Sedej ga je leta 1929 imenoval za škofijskega konzultorja, nadškof Margott pa za dekana. Tudi msgr. Toroš ga je poklical v zbor škofijskih svetovalecev. S svojo tehtno in preudarno besedo je posegal v javno življenje, zlasti za časa fašizma, ko je neustrašno stal na braniku verskih in narodnih pravic.

Leta 1961 je obhajal zlato sv. mašo. Letos pa, ko je došel v Miren nov župnik, se je umaknil v pokoj, še vedno svež in poln načrtov.

V torko 24. t. m. so ga po pogrebni svečanosti v župni cerkvi, ki se jih je udeležila izredno veliko množica in nad 80 sobratov, pokopali na novem pokopališču v senci romarskega svetišča Zalostne Matere božje na Mirenskem Gradu. Naj mirno počiva v Bogu, za katerega je živel.

R. K.

Še o lažnih idealih

Ze dolgo nismo brali tako z ihto pisane in na logiki revnega ter z zgodovinskih dogodki sprtega pisanja kot je prav članek »Fašističnemu pisnu« v Kat. glasu, ki je izšel v »Primorskem dnevniku« 14. novembra. Ves način pisanja, ki istočasno bruha psovke (»fašistični pisnu«), grozi s sodiščem ter zlobno podtikuje krajo svojim idejnim nasprotnikom, daje vtis, da pisec članka ni daleč od tistih, ki so križ odnesli v okrilju noči.

Samo krajo pisec kar na kratko opravi. Najraje bi jo pripisal »pod katoličanstvo zakrinkanim fašistom«, prav po starem receptu, da mora tat vpiti: »Držite tatu!« Za nas je seveda jasno, kdo odstranja križe. To vemo, da je bila včasih pred prihodom partijskih veljakov na oblast Slovenija polna kapel, križev na razpotjih in poljskih znamenjih. Danes pa široko po Sloveniji strme v človeka križi brez božje martre (kjer še stojijo), oskrunjene kapele in podrti znamenja. Vsi ljudje dobro vedo, kdo so bili tisti, ki so si v plašču teme dali duška zoper sveta znamenja. Le v Sv. Križu naj bi bilo drugače.

Ce je pisec (mi mu ne bomo rekli pisun, dasi si je s svojim načinom pisanja dal tako spricevalo) res iskreno prepričan, da so križ odnesli »pod katoličanstvo zakrinkani fašisti«, kot namiguje, naj vpliva na svoje somišljenike, da dajo izdelati nov križ ter ga ob belem dnevu pritrđijo na spomenik. Potem bomo začeli verjeti, da bivšim pristašem partijskega gibanja križi res niso več v napoto.

Ko smo prebrali omenjeni pamflet, ki nas je spomnil na slog pisanja, kateri je bil v modi pri ljudeh okrog »Primorskega dnevnika« prva leta po koncu zadnje vojne, smo sprva menili, da gre za histeričen izbruh kakšnega fanatika, ki ob očitku resnice zdijva kot bik, ko mu bikoborec v areni pokaže rdečo kunjjo. Zato smo sklepili, da ne bomo odgovarjali, ker so bili duhovi na Tržaškem zaradi predstojećih volitev že dovolj napeti. Toda ko je postal jasno, da so slovenske levičarske stranke sklenile napraviti iz dopisa »Križ so ukradli« osrednjo točko svoje volilne propagande, smo smatrali za svojo dolžnost, da zaradi zvestobe resnici objavimo pismo, ki nam ga je poslal tržaški bravec.

Bilo je skrajno neokusno, kar je pravilno poudarilo tudi vodstvo »Slovenske skupnosti« v svoji izjavi z dne 19. t. m., da »se je skušalo stališče pisca nekega članka do odporniškega gibanja izkoristiti v malenkostne volilne namene, kar žali pieteto do padlih borcev.«

In da je res šlo za to, je zapisal sam »Primorski dnevnik«, ko je položil Mihcu in Jakcu v usta besede: »Ma zdej je tudi forte nevaren čas in moreš forte gledat, kaj rečeš. Vidi, denmo reč, kako se je spodrsnelo Katoliškemu Glasi! Je nekeje napisau, da partizani so se toukli za lažne ideale... Se zna, zdej utem cajti, ke se praulajo volitve, zdej je tu namalo nerodno... Ker tu je bla narnejn ana taktična napaka. Ke zdej u predvolilnem cajti vsi ješejo samo prijatlje in ne zamere.«

Zato ni ostal »Primorski dnevnik« samo pri zgoraj omenjenem pamfletu. V torko je objavil izjavo ing. Pečenka, ki je, dasi Slovenec, kandidiral na italijanski socialistični listi. Nato je v sredo prinesel protest bivših partijskih borcev iz Sv. Križa. V četrtek je že vedel povedati, da se »širi ogorčenje proti pisanju fašističnega pisnu« v Katoliškem glasu. »Najbolj so bili bojoviti v Zgoniku. Tam so se tako razgledali, da so mislili, da so na kakem rdečem mitingu v času komunistične revolucije na naših tleh, pa so kar postavili zahtevo, da se mora odkriti »tega zakletega sovražnika napredka in demokracije in ga kaznovati, da ne bo več ponavljal podobnih lažnjivih žalitev.« O tej »žalitvi« so govorili številni govorniki italijanske komunistične partije, med njimi Jelka Gerbec, Bernetičeva, Gombač, Padovan, Škerk in Lovriha.

V petek smo zvedeli iz »Primorskega dnevnika« pod vidnim naslovom, da »Slovenska skupnost obžaluje pisanje »Katoliškega glasa«.« Ko smo izjavo prebrali, smo videli, da gre za vse kaj drugega. Nad izjavo, če bi bil PD pošten, bi moral stati naslov: »Slovenska skupnost obsoja krajo križa s spomenika padlim partizanom iz Sv. Križa ter obžaluje, da se to skuša izkoristiti v volilne namene.«

Poleg volilnih potreb je pa imela gonja preteklega tedna zoper »fašističnega pisnu« ter naš list svoj veliko globlji pomen. Bilo je treba ovreči trditve, da so »komunistični priganjači nasilno odpeljali slovenske fante in može v gozdove, ki so tam padli za lažne ideale.«

Zapisi smo: so padli, ne so se borili. Naši ljudje s Primorskega so v ogromni

večini (če izvajamo peščico zgrajenih komunistov) vstopili v vrste slovenskih partizanov in se tam borili za čiste ideale, kot to lepo poudari že omenjena izjava »Slovenske skupnosti«: za slovenstvo, za demokracijo, za socialno pravičnost ter za svobodo misli in veroizpovedi.

Bilo je pa tudi mnogo naših ljudi, ki so vstopili v partizanske vrste prisiljeni, ker so enostavno prišli ponje z brzostrelkami. Pa so tako prisilni mobiliziranci kot čisti idealisti kmalu odkrili, da je šlo pri nas za vse nekaj drugega: pod krinko osvobodilnega gibanja se je pripravljala uvedba komunističnega družabnega reda v Sloveniji in v ostali Jugoslaviji.

Naši možje in fante so se borili za čiste ideale, toda za njimi so voditelji osvobodilnega gibanja imeli že pripravljene lažne ideale: diktaturo ene stranke, zatiranje verske svobode kot jo pojmuje demokratiški svet, preganjanje idejnih nasprotnikov, nestrpnost do krščanske morale in nje nadomestilo s socialistično, podržavljeno gospodarstvo z vsemi svojimi polomijami.

In prav v tem je bila tragika žrtve naših mož in fantov. Borili so se za demokratičen sistem življenja, padli pa so po prevari partizanskega vodstva za ideale, ki so jim bili vsiljeni in ki jih vsi res demokratiško misleči ljudje imajo za neiskrene, demagoške, varljive, z eno besedo: za lažne.

Zato je tudi bila velika večina teh borcev globoko razočarana, ko je odkrila resnico. Spoznali so, da so bili izigrani, izigrani za lažne ideale pod čistim idealom narodnega osvobodjenja. To razočaranje je med našimi ljudmi onstran meje danes večje kot kdar koli poprej. Vsak dan se v Gorici in Trstu srečavamo z njimi, zato vemo, kako jih prav to razočaranje boli.

Cas bi že bil zato, da vsi, ki gledajo na svet skozi rdeča očala, nehajo psovati vsakogar, ki misli drugače kot oni in ki ljubi slovenski narod vsaj toliko kot oni, s fašističnimi papagaji in pisuni. Saj je prav komunistem zgrajen na isti osnovi kot fašizem: na nestrpnosti do idejnega nasprotnika, na diktaturi ene stranke, na nespoštovanju človeške osebnosti in na nasilju, kjer pride na oblast. Zato je rdeči fašizem prav tako vreden obsodbe kot črni ali rjavi. In pravici bo šele tedaj zadoščeno, ko se bodo protifašistični zakoni začeli izvajati tudi zoper rdeči fašizem in bodo obsojeni pred vsem svetom vsi zločini, ki so se zgodili pod okriljem rdeče zvezde, pa se danes o njih še ne govori, ker je na zatožni klopi do sedaj bil le črni in rjavi fašizem, rdečemu pa je uspelo, da se je iz krivca spremenil v tožnika in nedolžno žrtev.

— ož

TROJNO SLAVJE

pri Marijinih sestrah v Gorici

Slovenski izseljenci širom po svetu

IZSELJENSKI DAN V BELGIJI

V naselju Eidsen je vladalo v nedeljo 18. oktobra 1964 slovesno razpoloženje. Od vseh strani zapadne Evrope so prihitali Slovenci v želji, da s svojo prisotnostjo prispevajo k uspehu četrtega slovenskega dneva v Belgiji.

Mogočni zvonovi župne cerkve sv. Barbare so utihnili. Slovincem je bilo namenjeno njihovo vabilo. Ob 4^h popoldne so se zbrali v krasni novogotski cerkvi, da svojo slovesnost začno s službo božjo, kakor se za kristjane spodobi.

K oltarju je pristopil č. g. Stanko Kavaljar, izseljenski duhovnik v Franciji. V svojem tehtnem nagovoru je prikazal veličino našega časa, ko se kristjani prebujamo iz dremavice ter se začnemo resno zavedati svojega poslanstva v sodobnem svetu in svoje ogromne moči, ki nam jo nudi Kristusova pravica in ljubezen. Krščanstvo je poklicano zgraditi nov svet, novo srečnejšo družbo, je zaklical govornik. Razume se, da moramo pri tem nadvse pomembnem rešilnem delu sodelovati tudi mi, slovenski katoliki. Zato pa ne smemo stati ob strani sodobnega življenja in dogajanja. Zanimati se moramo za razmere v sodobni družbi. Razumeti moramo svoj čas in poznati duhovne sile, ki si stoje nasproti ter se pogumno in dosledno postaviti na stran dobrega, kot nas uči Kristus.

K lepoti in zbranosti službe božje je odlično prispeval mešani zbor »Zvon« iz Holandije, ki je dovršeno izvajal eno zadnjih Tomčevih slovenskih misel. V pripravah na »Slovenski dan« sta »Zvon« in tudi zbor iz Lindenheuvela pokazala res visok smisel za koristi skupnosti.

Po cerkveni svečanosti se je množica z zastavo društva »Slomšek« na čelu napotila proti dvorani, kjer so se odvijale nadaljnje točke »Slovenskega dneva«.

»Slomškarji« so navzoče razveselili s priljubljeno spevoigro »Kovačev študent«. Krasni glasovi! Veseli fantje! Iz njih sije pravi Slomškov duh. Vsi so se rodili v Belgiji, a vsi izbornu obvladajo materinščino. V dejanju kažejo, kako drage so jim svetlinje slovenskega naroda. Od rane mladosti gojijo slovensko narodno in cerkveno pesem. Tej pesmi posvečajo lep del svojega prostega časa. Čeprav so mladina dvajsetega stoletja, razumejo, da vse, kar je lepo, plemenito in dragoceno, zahteva žrtev. Skrivnost njihovega duhovnega razvoja leži v Slomškovi življenjski modrosti, ki jo lepo izraža njegovo geslo: »Materina beseda bodi vam luč, katoliška vera pa ključ do prave omike«.

Kdaj bodo tudi oblastniki v naši domovini razumeli vrednost te življenjske modrosti? Razočarani so nad svojo mladino. Ali res ne čutijo, da so to mladino pokvarili prav oni sami? Nad to mladino so zagrešili strahoten zločin, ko so jo sistematično odtujevali Bogu in njegovim zakonom. Kako prazno zvenijo vsi njihovi načrti za socialistično prihodnost, ko tisti, na katere bi te načrte želeli in morali opreti, nimajo nobenih idealov.

Ali prizadeti res nič ne vidijo in nič ne razumejo?

Kako dolgo še?!

Tudi moški zbor »Jadran« iz Charleroi, ki je zapel venček narodnih, je navdušil zbrano občinstvo. Iz njihovih navedb je zadilal sveži zrak naše lepe Koroške. Človek bi jih poslušal brez kraja in mu skoro na misel ni prišlo, da so ti fantje za svoj nastop morali žrtvovati veliko prostega časa in tudi precej denarja. Bog jih blagoslovi!

Takoj za »Jadranom« je nastopila »Slovenska folklorna plesna skupina« iz Porurja v Nemčiji. Po dvorani je kar zašumelo, ko so se polni veselja in mladosti pojavili na odru. Ob njihovem poskočnem rajanju je zadilalo po slovenski vasi in njenem življenju. Predstavniki »novih« Slovincem v zapadni Evropi so se odlično pokazali in se jim iskreno zahvaljujemo za njihovo poštrevnost in dobro voljo.

Nato je prišel višek »Slovenskega dneva«, ko se je pred gledavci nenadoma odprlo Gospodstvo polje v zgodnjem jutru. V tiho naravo je slovesno udaril veliki gosposvetski zvon in zadoneli so rogovi, vabeč k ustoličenju karantanskega kneza.

Ob knežjem kamnu se je zbralo ljudstvo. Zbor, ki so ga sestavljali pevci iz Eidsena v Belgiji ter iz Heerlerheida in Lindenheuvela v Holandiji, je mogočno zapel:

»Dvigni se, dvigni Korotan,
danes zate je slovesen dan:
vojvoda karantanski in knez
bo danes ustoličen zares!«

Nato so se vrstili prizori, ki so ponazarjali enega najpomembnejših dogodkov v zgodovini slovenskega naroda. To zgodovinsko snov je za oder obdelal g. Zdravko Novak iz Clevelenda, glazbeni del pa je priredil dr. France Cigan iz Celovca.

Z zanimanjem so naši izseljenci sledili sprejemu deželnega sodnika, škofa Modesta in kneza samega. Čudili so se zrelosti naših kmečkih prednikov, ki so se živo zavedali svoje moči ter so oblast nad svojo deželo izročali svobodno izvoljenemu knezu šele po stvarnih zagotovilih, da bo ta vladal modro in pravično, kot pač zahteva splošna blaginja naroda.

Moremo si misliti, da sodobni slovenski kmet z mešanimi občutki gleda na svojega davnega prednika — svobodnjaka, ki je bil pravi oblastnik, spoštovana oseba s svojo besedo v družabnem življenju, — medtem ko je on sam brezpravna raja le s »pravico«, da do onemoglosti gara za svoje oblastnike, ki mu v zalhavo vlečejo zadnjo kravo iz hleva ter ga podijo z zemlje, katero so on in njegovi predniki tako velikičudošno pojili s svojim znojem.

Res, doklej še?!

»Ustoličenje koroškega kneza« je na navzoče napravilo najgloblji vtis. Toda ti notranji odmevi ne smejo biti samo zadeva nekaj trenutkov. Misel, ki jo izraža »ustoličenje«, mora dobiti stalno mesto v naši duši.

Ne bodimo hlapi, klečepalci, marveč svobodnjaki, ponosni ljudje!

Z visokim čutom dolžnosti in odgovornosti pobijajmo beraškega duha v sebi.

Nase obrnimo krasno načelo pokojnega predsednika Kennedy-a: »Ne vprašajte, kaj more skupnost napraviti za vas, vprašajte rajši, kaj morete vi napraviti za svojo skupnost!«

S tem bomo postali pravi duhovni dediči naših davnih svobodnjakov.

V-ko.

Pet let slovenske cerkve Marije Kraljice v Argentini

Slovenski lazariisti in rojaki v Slovenski vasi v Lanusu (Vel. Buenos Aires) so letos 15. novembra slovesno proslavili peto obletnico blagoslovitve cerkve Marije Kraljice sveta. Saj je to Marijino svetišče edina javna slovenska cerkev v Južni Ameriki in kot taka skupaj z Baragovim misijoniščem ena najmočnejših opornikov slovenske skupnosti v izseljenstvu.

Pretežni del vseh pobožnosti v cerkvi Marije Kraljice je namenjen Slovincem. Ena nedeljska pridiga in nujen del drugih svetih obredov pa je za vernike španskega jezika. Seveda, ko bo ta slovenska vikarija postala samostojna župnija, bo njen delokrog zajel tudi argentinske vernike, kar bo gotovo po svoje vplivalo na narodnostni značaj svetišča.

V petih letih je bilo v tej cerkvi krščenih 539 otrok, birmanih 243, porok je bilo 53, prvih sv. obhajil 339, vseh sv. obhajil pa je bilo razdeljenih skupno 180.650. Doslej so bile v cerkvi že tri slovenske nove maše (salezijanec g. Ivan Lužovec, franciskan p. Franc Burja, lazarist Valentin Vrečar), letos bo pa še ena: gospod Franc Urbanija iz slovenskega semenišča v Adrogué. Tudi srebrno sv. mašo so že imeli v tej cerkvi. Opravil jo je neumorni misijonski delavec in urednik revije »Katoliških misijonov« g. Lado Lenček CM.

Dušno pastirstvo opravljajo trenutno štirje gospodi. Njih predstojnik in vikar cerkve je g. Janez Petek CM.

Vikarija Marije Kraljice ima vse, kar spada k farnemu življenju: cvetočo farno šolo, Katoliško akcijo, Marijin vrtec, Vincencijevo konferenco, misijonski odsek ter je tudi sedež Slovenske misijonske zveze.

Farna šola je začela delovati leta 1963 v lepem modernem poslopju, ki se vsako leto povečava v okviru danih potreb. Trenutno obsega otroški vrtec in tri prve razrede osnovne šole. Vodstvo šole ima namen razvijati jo do popolne srednje šole. Lani je bilo v šoli 80 otrok, letos že 135. Učni učil je pet; od teh so ravnateljica in dve učiteljici Slovenke.

Vikariji Mariji Kraljice je pridruženo

Naši duhovniki pionirji Cerkve v Ameriki

V severnoameriški zvezni državi Minnesota praznuje letos škofija v mestu Duluthu 75 let, kar je bila ustanovljena. Bili so francoski misijonarji prvi, ki so v 17. in 18. stoletju misijonarili po ozemlju duluthske škofije. V 19. stoletju pa so bili slovenski duhovniki tisti, ki so pripomogli, da se je v sedanji škofiji razvilo organizirano versko življenje in se ustvarili pogoji za ustanovitev škofijskega sedeža v mestu Duluthu.

Lepo in prav je bilo zato, da je sedanji ljubljanski nadškof msgr. dr. Jože Pogačnik smatral za umestno, da je duluthskemu škofu msgr. Francisu Schenu ob priložnosti 75-letnega nastanka njegove škofije čestital in se spomnil naših slovenskih misijonarjev in slovenskih izseljencev. Pisal mu je pismo, katero zaradi izredne zanimivosti v celoti priobčujemo.

CESTITKE

LJUBLJANSKEGA NADSKOFA

K 75-LETNICI SKOFIJE V DULUTHU

Prezvišeni! Po duhovnikih, naših rojakih, ki delujejo v Vaši škofiji, smo zvedeli, da praznujete letos 75-letnico, kar je bila ustanovljena Vaša škofija. Znano je, da so imeli slovenski rojaki velik delež v misijonarjenju okoli tamošnjih jezer, kakor tudi v pripravah, ki so slednjič vodile do ustanovitve cele vrste škofij. Po teh krajih živi mnogo naših starih izseljencev, ki so tam že dva, tri rodove in več. Zato boste razumeli, da je Vaš jubilej nekoliko tudi naš in se ga zato tudi tukaj veselimo in Vam, prezvišeni, k lepemu jubileju iz srca čestitamo.

Pred več ko sto leti je odšel od nas tja misijonar naš rojak Friderik Baraga. Ze pri nas doma je njegova gorečnost in ljubezen do duš privabila ljudi daleč naokoli, da so se trumoma zbirali okoli njegove spovednice in prižnice. Poročila o njegovih misijonskih poteh med Indijanci po širnih pokrajinah na obalah velikih jezer so pri nas budila občudovanje in vnela vernike in duhovnike, da so mu pomagali z darovi in denarju in blagu in

tudi Baragovo semenišče s svojo notranjo šolo, v katero se prvenstveno sprejema tiste, ki čutijo v sebi misijonski poklic. Lani je imel zavod 12 gojencev, letos pa devet.

Slovenski verniki so se s svojimi dušnimi pastirji spojili v nerazdružljivo celoto. Da ljubijo svojo cerkev, dokazuje dejstvo, da so n. pr. samo leta 1957. prispevali v težaškem delu 1980 ur. Od tega so 325 med tednom, ko moških ni bilo doma, opravile skladajočo opeko — slovenske matere.

Po vsem tem povedanem upravičeno lahko upamo, da se bo slovenski življenj v tem delu Argentine ohranil do skrajnih mej božje Previdnosti.

M. J.

Bavbavčki —

krstna predstava v Torontu

Slovenska šola Marije Pomagaj v Torontu je marljiva delavka na kulturnem in umetniškem polju med tamkajšnjimi slovenskimi naseljenci. Ze vrsto let prireja vsako leto glasbene festivale, raznovrstne koncerte in igre. Šolska mladina goji tudi naše narodne ples; nastopa ne le v slovenskih dvorinah, temveč tudi po kanadskih gledališčih.

31. oktobra in na praznik Vseh svetnikov je šola uprizorila pravljico igro s petjem Bavbavčki. Umetnostni odsek šole Marije Pomagaj je sam dal idejo in pobudo za nastanek te igre. Bavbavčke je napisala Mirjam Tozon, pevске točke in glasbo pa je ustvaril Matija Tome. Tako so Bavbavčki novo delo v slovenski mladinski dramatiki, ki so doživeli krstno predstavo med našimi izseljenci v Torontu v dvorani Marije Pomagaj.

Igro sta pripravila g. Vili Čekuta kot glavni režiser in scenograf in g. Tone Zrnek kot glasbeni vodja. Tomčevo glasbo je pri klavirju izvajala Božena Brajša por. Naughton. V igri je nastopilo 28 igravcev in pevcev. Ob obeh uprizoritvah so prejeli pohvalo in iskrene čestitke.

da se je oglasilo več duhovnikov, ki so mu pomagali v misijone. Tako se je začelo tisto plodno delo, ki je tam pri Vas skozi desetletja 19. stoletja ustanavljalo zmeraj nove postojanke, zidalo cerkve in so nastajale nove škofije, med njimi tudi Sault Ste. Marie ali kasneje Marquette, kjer je postal prvi škof Friderik Baraga do smrti 1868, za njim pa še dva njegova rojaka, Mrak in Vertin. Njegova misijonska pot je držala tudi daleč na zahod prav v Vašo škofijo (1837), kakor omenjate v svoji pastirski okrožnici.

Ze skoraj 50 let star se je odločil za misijonsko delo Franc Pirc (Pierz) in misijonaril tam med Očipve Indijanci, zdaj večinoma na ozemlju škofije St. Cloud; poleg krščanskega nauka jih je učil tudi sadjereje in si pridobil zasluge, tako da je svetna oblast imenovala po njem mestec Pierz, da se njegovo ime ne pozabi. Ta je potegnil za seboj v pomoč Lavrencija Lavtizarja, pa je že drugo leto na poti omagal in zmrnil; Vaše mesto ima grob te misijonske žrtve, ki prav gotovo ni v sramoto misijonski vnemi in smo nanj prav tako ponosni mi kakor Vi.

Prav tako je bil iz naše škofije John Cebul, ki je sezidal prvo cerkev v Duluthu, iz katere je zrastle Vaša današnja katedrala. Vaši kraji in ljudje so nam znani iz pisem našega rojaka Jožefa Buha, ki je veliko delal pri Vas in bil v novi škofiji tudi generalni vikar in izpraševalec klera. S Pircem vred je za svoje delo zaslužil čast, da se tudi po njem imenuje neki kraj mestec Buh.

Protj koncu stoletja je hodil tja misijonar — ne toliko med Indijance kolikor med domače izseljence benediktinski opat v St. Vincent Abbey, Franc Ločnikar; ta je kasneje pošiljal tja mlajše benediktinske patre, ki jih je privabil od doma, med njimi p. Simona Zupana in p. Wenceslava Šolarja; za njimi je prišlo še več rojakov, ki so postali svetni duhovniki po Vaših krajih in nekateri še zdaj delajo pri Vas, kakor msgr. John Schiffer, msgr. John Jersche itd. In vrsta še ni dokončana, ker so po naših izseljencih prišli tudi mladi duhovniki, ki delajo v Vaši škofiji, ne v škodo vernikov in sramoto domovini.

Ali po vsej dolgi vrsti duhovnikov, ki so povezani z nami in z Vami, nismo upravičeni, da se z Vami veselimo Vašega jubileja? Saj so za duhovniki šli tudi premmogi naši izseljenci v teku sto let in poslali obsežne pokrajine, ko se je ta mlada zemlja industrializirala in dobivala čisto novo lice. Indijanci so se morali umakniti in bogastvo zemlje je dajalo zasluzka novim priseljencem. Tam okoli imajo naši rojaki mnogo znancev in so bili prva desetletja ozko povezani z njimi. Danes je mnogim že zamrla domača beseda, spomin na stari kraj je pa še ostal skozi rodove.

NAVODILA ZA IZVEDBO Konstitucije o liturgiji

Dne 4. decembra 1963 je II. vatikanski koncil sprejel in potrdil Konstitucijo o svetem bogoslužju ali liturgiji (v Ljubljani je izšel slovenski prevod z daljšo razlago). Ta Konstitucija je v glavnem začrtala le osnovna načela, po katerih naj bi se razvijalo dušnopastirsko delo, ki doseže prav v bogoslužju svoj višek. Za izvedbo teh načrtov in načel so bila po potrebi natančneje navodila. Prva navodila so bila dana z »motu proprio«, ki je stopil v veljavo 16. februarja. Obširnejša so pa dana z nedavno objavljeno Instrukcijo, ki nosi datum 26. septembra 1964 in bo stopila v veljavo na prvo postno nedeljo 7. marca 1965.

Popolnejša preosnova in oblika svete liturgije bo prišla na vrsto pozneje, morda šele čez nekaj let, ko bodo pripravljene nove liturgične knjige, ki bodo obsegale nov obrazec za sveto mašo, za zakramente in za molitev brevirja.

Koncil se je namreč zavzel, da bi cerkveni obredi postali bolj preprosti in enostavni. Tako jih bodo verniki lažje umeli in z večjim veseljem pri njih sodelovali. Zaradi tega je bil dan velik poudarek uporabi domačega materinega jezika, zlasti pri narodnih, katerim je latinski jezik še posebno tuj in nedostopen, da ne omenjam miselnosti in načina izražanja, ki je svojstven latinskemu obredu.

Instrukcija ima kratek uvod in pet poglavij. V prvem poglavju so dana splošna navodila. Drugo poglavje govori o evharistični daritvi ali sveti maši, tretje o zakramentih in zakramentalih, četrto o brevirju, peto pa o zidavi cerkva in postavljanju oltarjev.

SPLOSNA NACELA

Uvodne besede Instrukcije poudarjajo, da ni prvi namen vseh liturgičnih reform sprememba knjig, obredov in podobno, ampak vzbuditi zanimanje za svete obrede in pripraviti ljudi, da bodo uvideli potrebo po aktivnem sodelovanju pri bogoslužnih obredih in dejanjih. Vse to prizadevanje ima namen, da bi tisti, kakor pravi sveti Pavel, ki žive, ne živeli več sami sebi, ampak Kristusu, ki je zanje umrl in vstal. To je največje doseči po veri in zakramentih. Iz tega je razumljivo, da mora biti v dušnopastirskem delu liturgija tesno povezana s poučevanjem krščanskega nauka, versko izobrazbo in pridiganjem.

Nobena liturgična reforma in preosnova ne bo mogoča brez potrebne priprave in izobrazbe. Prvo poglavje Instrukcije govori prav o tej pripravi. Začeti je treba v semenščih, kjer naj posvetijo posebno skrb lepemu in točnemu izvajanju svetih obredov. Evharistija mora biti središče vsega duhovnega življenja. V šoli naj se študij liturgije razširi in poglobi. Posebno pa poudarja Instrukcija dolžnost dušnih pastirjev, da vernike vpeljejo v razumevanje svetih obredov in jih pripravijo na aktivno sodelovanje — in sicer brez odlašanja.

V tem prvem poglavju je daljši odstavek, ki natančneje določa, kdo ima oblast in v kakšni meri pri urejanju in določanju liturgičnih sprememb, uporabljanju liturgičnih knjig, urejanju liturgičnega sodelovanja vernikov, zlasti pa pri uvažanju domačega jezika. O teh zadevah so določbe zelo natančne. V škofiji ima besedo škof in nihče drugi ne sme na svojo roko odločati in po svoje delati.

Za pravilno urejanje vseh teh zadev so predvidene ali celo zaukazane škofjske liturgične komisije, medškofjski liturgični svet, posveti škofov iz obmejnih pokrajin za narodne manjšine, liturgična komisija pri škofovski konferenci in tako dalje. Ti posveti so že velike važnosti, ko gre za pripravo in uporabo liturgičnih knjig istega jezika, ki govorijo v raznih državah in pokrajinah. Kako je to važno, moremo uvideti že mi sami, ko kot Slovenci živimo v treh različnih državah in sicer Jugoslavije, Italije in Avstrije, katerih se nobena ne more izključno baviti z liturgičnim življenjem med Slovenci.

Ne samo za enotnost v liturgiji, ampak tudi za ohranitev lepote in izrazne moči slovenskega jezika v liturgiji bodo potrebni stvarni posveti in sodelovanje. Saj stopi po teh določilih tudi slovenski jezik z vso pravico uradno v bogoslužje, zlasti v sveto mašo. Na ta trenutek smo čakali od časa svetih bratov Cirila in Metoda. Poskrbimo torej, četudi bo potrebna marsikatera žrtev in skrb, da bo ta govorica povsod enotna in moderna, iskren in ljubezniv izraz postal še lepši in plemenitejši. Ne zamudimo torej te prilike, ki nam jo nudi sveta Cerkev.

SVETA MAŠA IN ZAKRAMENTI

V prvem delu Instrukcije je poudarjenih še nekaj zelo važnih točk. Škofje naj namreč skrbijo, da se v cerkvah in pri svetih obredih odpravijo razne vrste razlik in prednosti. Pred Bogom in pred božjim oltarjem smo vsi enaki. Odstrani naj se vse, kar bi vzbujalo domnevo, da so sveti obredi prilika za zaslužek ali gnotno pomoč. Pri svetih obredih so odpravljene vsi poljudbi rok in predmetov. Tudi incenziranje je precej omejeno, kakor razni pokloni in pokleki.

Drugo poglavje Instrukcije govori o evharistični daritvi ali sveti maši. Obred svete maše, kakor sem že omenil, bo v bodočnosti doživel marsikatero važno spremembo. Nova navodila so torej le prvi korak, da se obred poenostavi in s tem pritegne k sodelovanju božje ljudstvo. A kljub temu ne morem že danes omeniti vseh sprememb, ki bodo stopile v veljavo z mesecem marcem.

Naj povem samo, da bo v začetku maše odpadel psalm Judica, na koncu maše pa zadnji evangelij in molitve po maši. Večja važnost bo dana molitvi Očenaš, ki ga bodo ljudje molili skupaj z duhovnikom ali pa celo peli v primerni melodiji. Posebni predpisi so dani za branje berila in evangelija, za prošnje pri darovanju in predvsem za pridigo, ki je predpisana pri vsaki nedeljski in praznični maši, pri kateri prisostvujejo verniki. Če pomislimo, da ponekod po velikih mestih pridigajo le pri nekaterih mašah, si moremo predstavljati, da bo že ta predpis izval pravo revolucijo in zahteval pogumne spremembe. Instrukcija priporoča pridigo tudi v delavnikih, na primer v postnem času ali ob kakih drugi priložnosti.

V tem poglavju je tudi povedano, katere dele svete maše ali mašne molitve je mogoče opravljati ne več v latinskem, ampak v domačem jeziku. Tu gre predvsem za berilo in evangelij, prošnje pri darovanju, Kyrie, Gloria ali Slava, Vera, Sanctus, Očenaš, Jagnje božje in še kaj drugega. Za morebitne druge dele je potrebno posebno dovoljenje. Omeniti moram, da bo vse to veljalo tudi za nas, ker so italijanski škofje že določili, kateri deli se bodo opravljali v domačem jeziku. O tem bomo poročali, ko bodo izdana potrebna navodila od italijanske škofovske konference odnosno od posameznih škofov. Jugoslovanski škofje so več predlagali in zato tudi več dobili. Upamo, da ne bo dvojna mera ustvarila preveč razlike. Težava bo seveda za kraje in župnije, kjer živita po dve narodnosti. Za rešitev te težave bo treba pravega medsebojnega razumevanja in prave ljubezni do liturgije ter božje besede.

V domačem materinem jeziku bo mogoče deliti tudi zakramente, o katerih govori tretje poglavje Instrukcije. Za nas bo to novost, ker do sedaj tega nismo smeli.

Glede zakramentov omenja Instrukcija le nekatere podrobnosti. Daje navodila za birmo, ki naj bo med mašo in pri kateri naj se po možnosti obnovijo krstne obljube. Pove, kako naj duhovnik deli sveto popotnico in sveto maziljenje ali maziljenje bolnikov, kakor se sedaj imenuje. Poroka naj bo redno med sveto mašo, po evangeliju in vedno z nagovorom. V vsakem letnem času, tudi v prepovedanih časih, kakor so včasih rekli, naj bosta zaročenca deležna posebnega blagoslova. Kar se tiče zakramentalov, odpadejo tako imenovani rezervirani blagoslovi, škofom so pridržani le nekateri.

Četrto poglavje govori o molitvi brevirja. Kaže, da je Instrukcija nekoliko zaostrela določbe o molitvi brevirja v jeziku, ki ni latinski. Peto poglavje daje nasvete, kako naj se gradijo cerkve in postavljajo oltarji, da bodo ustrezali liturgičnim zahtevam. Isto velja za krstni kamen ali baptisterij. Glavni oltar naj bo tako postavljen, da bo res v središču vsega liturgičnega življenja. V cerkvi naj bo malo oltarjev. Glavni oltar je lahko tako obrnjen, da je tudi duhovnik obrnjen proti ljudstvu. Ni potrebno, da so svečniki in križ na oltarni mizi, ampak poleg nje. Posebno priporočilo velja za ambone, ki služijo za branje svetega pisma. Ob koncu še posebno opozorilo za tabernakelj.

To so glavne zanimivosti Instrukcije za izvedbo liturgične Konstitucije. Važnost vseh teh problemov je izredna. Ob prvi priliki bomo še kaj povedali. Ne izgubimo pa prilike, ki nam jo nudi Cerkev, da zanesemo v naše bogoslužje in naše pobožnosti nove svežosti in naprednosti.

Dr. LOJZE SKERL

To soboto se prične mednarodni evharistični kongres v Bombayu

Prikrat v zgodovini Cerkve bo kakor papež izvršil misijonsko potovanje na drugo celino k nekatolikim in nekrščanskim narodom. To dejanje ne vzbuja vznemirjenja, skrbi in negotovosti, marveč napolnjuje duše z novim upanjem bratstva in miru.

Potovanje papeža Pavla VI. lahko smatramo prvo konkretno izvajanje njegove okrožnice Ecclesiam Suam, izvajanje tišega bratskega razgovora, ki ga Cerkev namerava pričeti z narodi vsega sveta. To drugo potovanje papeža spreminja v dejanje ekumenski duh, ki preveva koncil in daje nov poudarek, nov zagon misijonski delavnosti Cerkve.

Se posebej značilna je sovpadnost objave o romanju papeža Pavla VI. s svetovnim misijonskim dnem in s kanonizacijo 22 afriških mučencev. Razlogi, ki so svetovali to potovanje in cilji, ki si jih je papež z njim postavil, predstavljajo za vse ljudi vir novega upanja, povabilo k medsebojnemu sporazumevanju in spodbudo za mir.

Objava o papeževem obisku v Bombayu je bila sprejeta vsepovsod z izrazi simpatije v zavesti njegovega izrednega zgodovinskega pomena, izrazitega misijonskega poudarka in globokega simbola miru in bratstva med ljudmi. Predstavnik indijske vlade je izjavil, da bo papež dobrodošel na zemlji, kjer je apostol sveti Tomaž prebil zadnje dni svojega življenja in kjer spoštljivo varujejo smrtne ostanke sv. Frančiška Ksaverija. Tajnik vseindijske Zveze Hindu-moži pa je dejal: Mi spoštujemo Jezusa kot apostola življenja in usmiljenja; zato bo papež, njegov namestnik na zemlji, naš nadvse dragi gost. Nadškof v Bombayu kardinal Gracias je v teku ene izmed tiskovnih konferenc omenil papežovo izjavo, da bo izvršil to potovanje v največji preprostosti in da je namen tega duhovnega romanja sestaneček z revnimi, brez razlike na raso ali vero. Tudi je kardinal Gracias poudaril, da želi papež Pavel VI. dati svojemu potovanju pečat nadnaravnega pričevanja Cerkve, ki ga je jasno izrazil v svoji okrožnici Ecclesiam suam.

Pomožni škof v Novih Delhih, msgr. Fernandes je razkril ameriškim časnikarjem v Rimu, da je kardinal Gracias povabil že papeža Janeza XXIII., nato pa govoril s papežem Pavlom VI. o primernosti njegovega potovanja v Indijo in je imel s svetim očetom o tem stalno dopisovanje. Msgr. Fernandes je dalje objavil, da je papež dal pobudo, da razdele ob priložnosti evharističnega kongresa živež in zdravila med potrebne, saj je znano, da indijsko ljudstvo v številnih krajih trpi lakoto. Ameriški škofje so že obljubili darove v vrednosti 50.000 dolarjev. Papež bo razen tega ob priložnosti kongresa podaril stotine cerkvenih oblačil in liturgičnih predmetov, ki bodo prispeli v Bombay na mednarodni evharistični kongres.

Slovesnosti se bodo, kot je že bilo pred časom objavljeno, pričele to soboto 28. novembra in bodo trajale do 6. decembra. Te dni so bile umetniške razstave in različni študijski sestanki, ki so se začeli

22. novembra. 27. novembra bo tudi začetek svetih ur v vseh cerkvah in kape lah bombayske nadškofije, ki se bodo vršile vsak dan od 10. dopoldne do polnoči vse do konca kongresa.

Dne 28. novembra bodo opravili v vseh katoliških cerkvah v Indiji svete maše za duhovni uspeh kongresa. Ta dan bodo posvetili v Bombayu novo stolnico in druge cerkve, ki so jih nedavno zgradili v mestu. Popoldne tega dne bo slovesna otvoritev kongresa z govorom papeževoga legata kardinala Agagianiana. Otvoritev se bo vršila na ogromnem trgu »Ovale«, ki je določen za kongres. Slovesnost otvoritve bodo prenašali po radiu in televiziji in bo dosegla svoj višek s slovesno pontifikalno sveto mašo, ki jo bodo darovali ob 20^h v stolnici.

Naslednje dni se bodo vršili verski obredi in študijski sestanki. Glavna tema kongresa je »Evharistija in novi človek«. Dopolnili jo bodo s temo socialnega značaja »Prehrana in javno zdravje«. Temi sta med seboj tesno povezani. Gre za lakoto duše in za lakoto telesa.

V teku svete maše dne 30. novembra bodo podelili številnim osebam zakrament sv. krsta in sv. birmo. 1. decembra

bodo dopoldne stotine indijskih otrok prvič prejele sv. obhajilo, številni dijakoni pa duhovniško posvečenje v sirsko-malabarskem obredu. 2. decembra bodo v teku slovesne pontifikalne svete maše posvetili v duhovnike več desetih dijakonov in sicer v latinskem obredu. 3. decembra bodo številni študijski sestanki za evropske in indijske jezikovne skupine. Ta dan se bo vršilo posebno zborovanje za nekrstjane.

Istega dne popoldne bodo posvetili pet novih škofov, ki bodo iz petih celin. Temu posvečenju bo že prisostvoval sveti oče Pavel VI., ki se bo mudil v Bombayu od 2. decembra zvečer do 5. decembra popoldne. Kako bo on preživljal kongresne dneve, smo objavili že v prejšnji številki našega lista.

4. decembra bo slovesen križev pot in javna nočna adoracija Najsvetejšega na kongresnem prostoru. Naslednji bo posvečen zakramentu sv. zakona. Zato bo večje število porok.

Zadnji dan kongresa — 6. decembra — se bo zaključil popoldne s pontifikalno sveto mašo papeževoga legata ter s slovesno evharistično procesijo.

Roman Rus, Rim

Cecilijanka 1964

Naši ljudje res ljubijo petje. Ponoven dokaz temu je Cecilijanka, ki je bila letos prav na dan patrone cerkvene glasbe sv. Cecilije. Ob napovedani uri so bili že vsi sedeži zasedeni, pa so poslušalci še in še prihajali.

Spored je bil razdeljen v dva dela. V prvem je nastopilo pet zborov. Prvi so se predstavili pevci in pevke iz Steverjana. Bil so opravljeni v lep kroj in tudi po številu so bili med najmočnejšimi zbori. Pod vodstvom Hermana Srebrničarja so zapeli dve pesmi.

Za jimi so prišle gojenke Zavoda sv. Družine. Maks Debenjak jih je lepo pripravil, da so brezhibno zapele dve pesmi. Ko si bodo še glasove ojačile, bodo postale kar uspešen zbor.

Mešani zbor iz Podgore je odpel tri pesmi. Skrbna roka dirigenta Mirka Spacapanja je v njih prišla do polnega izraza. Veseli smo bili mladega naraščaja iz Standreža. Gdč. Elvira Chibabai vrši veliko narodno poslanstvo, ko nam pripravlja nov rod pevcev, ki bo prepeval še leta v božjo čast in Slovencem v vzpodbudo.

Nato je nastopil moški zbor iz Jazbin. Vedno je prijetno poslušati melodije, ki jih moški doživeto zapojejo. Pri tem gre priznanje Zdravku Klanjščeku, ki je znal iz zbora napraviti zaključeno enoto.

Po odmoru je prišel na oder mešani zbor iz Standreža. Tudi nje je skrbno pripravil Maks Debenjak. Zapeli so dve pesmi, med njimi »Venček narodnih«.

Mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice je ponovno izpričal sloves, ki ga ima na Goriškem in daleč preko njegovih krajev. Namesto obolega pevovodje prof. I. Bolčina je dirigiral č. g. Stanko Jeričko.

Oktet »Planika« pod vodstvom Franca

Valentiniča je tudi to pot razveselil svoje poslušalce s

Slovenska skupnost napreduje

Slovenska skupnost je dosegla lep in pomemben uspeh pri pokrajinskih in občinskih volitvah na Tržaškem. Tržaški Slovenci so se tako v mestu in okolici odzvali klicu svoje vesti in so izpolnili svojo dolžnost s tem, da so volili slovensko. Uspeh Slovenske skupnosti, ki je dosegla 7 tisoč glasov in s tem prekoračila število glasov pri majskih deželnih volitvah, bi po splošnem mnenju še veliko bolj napredovala, če bi prav zadnji teden pred volitvami ne bilo znane polemike, ki je na obeh straneh šla v skrajnost in je samo škodovala skupni slovenski stvari ter razburila in zmedla duhove.

Slovenska skupnost si je za te volitve postavila zlasti dva cilja: poslati slovensko zastopstvo v tržaški pokrajinski svet in iztrgati komunistom repentabrsko občino. Ta naloga ni bila lahka, ker je morala Slovenska skupnost voditi boj zlasti z italijansko komunistično partijo ter italijansko socialistično stranko, ki sta bogati, ki imata plačane aktiviste ter — zlasti komunistična — ne izbirata sredstev v volilni borbi. Slovenska skupnost je s skromnimi in pomanjkljivimi sredstvi ta svoj cilj dosegla. Dobila je svojega zastopnika v pokrajinskem svetu in repentabrsko občino. Zdaj je volilni boj končan in treba se bo takoj lotiti dela. Izvoljeni predstavniki Slovenske skupnosti si morajo zavihati rokave in začeti povsod z izvajanjem programa, kar se bo le dalo, (težave bodo tam, kjer so v opoziciji) zakaj za nas niso važne besede, ampak dejanja, kar so naši ljudje že spoznali in kar so znali tudi pravilno oceniti.

Za našo manjšino je zelo lep uspeh, ko se je sedem tisoč krščansko, narodno, demokratično in socialno čutečih glasov strnilo v krepko slovensko pest, ki nam bo zelo potrebna v borbi za naše pravice.

Slovenska skupnost se je že lepo utrdila v tržaškem mestu, dasi je tudi tu še veliko rezerv, ki jih bo treba poiskati. V okoliških krajih pa je Slovenska skupnost letos prvič nastopila na občinskih volitvah. Povsod se je predstavila s svojim znakom. Z izjemo devinsko-nabrežinske občine je povsod napredovala v primeri z deželni-

mi volitvami, medtem ko je število glasov italijanske komunistične partije med našimi ljudmi precej padlo, kar pomeni, da so začeli spoznavati, kam jih ta partija vodi — namreč naravnost v potujčevanje. Italijanska komunistična partija je velika potujčevalnica Slovencev in torej ne ubija v njih samo versko-moralnih, ampak tudi narodne vrednote.

Pred oči nam stopa devinsko-nabrežinska občina. Tam so skoro sami Slovenci izvolili dva kandidata italijanske socialistične stranke za občinske volitve, in sicer oba Italijana. Na tej listi ni izvoljen noben Slovenec, kar naj si dobro zapomnijo vsi devinsko-nabrežinski občani, predvsem seveda tisti, ki jim je pri srcu ta naš narodno najbolj ogrožen kraj na Tržaškem, kar je v precejšnji meri krivda tudi tistih Slovencev, ki se udejnajo italijanskim strankam ali jih volijo. Ta žalostni pojav nam je resen opomin in potrdilo stališča Slovenske skupnosti, da se moramo pri volitvah vsi Slovenci združiti.

V Repentabru je Slovenska skupnost zmagala s skromno večino, toda z lastnimi slovenskimi glasovi. Upajmo, da je to šele začetek, kajti v tej čisto slovenski občini naj bo gospodar domačin, ne pa tisti, ki uboga ukaze neslovenskih strank.

Napredovali smo tudi v zgoniški občini. Tam bo treba poživiti politično delo in zbuditi narodno zavest naših ljudi.

Slovenska skupnost se je končno uveljavila v dolinski občini. Tu in v nabrežinski so bile izgube komunistov najobčutnejše.

To je prva splošna ocenitev pokrajinskih ter občinskih volitev, ko še nimamo pri rokah uradnih podatkov o izidih.

Po neuradnih podatkih, ki se lahko za kakšno malenkost še spremenijo, so upravne volitve izpadle takole:

Pokrajinske volitve: (prva številka pomeni število dobljenih glasov, druga število izvoljenih svetovavcev) - Slovenska skupnost: 7.000 (1); Krščanska demokracija: 69.266 (8); socialni demokrati (PSDI): 16.266 (2); Italijanska komunistična partija: 48.186 (6); republikanci (PRI): 4.049 (0);

liberalci (PLI): 23.306 (3); Ital. socialistična stranka (PSI): 11.190 (1); misovci: 21.866 (3); neodvisneži (MI): 4.310 (0); PSIUP: 2.615 (0); UNE: 797 (0).

Kako so za pokrajinske volitve glasovale okoliške občine:

Izidi občinskih volitev za Devin-Nabrežino: Slovenska skupnost 738, It. soc. stranka 382, Krščanska demokracija 1392, It. komunistična partija (obč. lista) 1168, PLI 261 in PSDI 178 glasov. Dobijo: Slovenska skupnost 3 svetovavce, komunisti 6, demokristjani 7, socialisti 2, liberalci 1 in socialni demokrati 1 svetovavca.

Izidi občinskih volitev za dolinsko občino: Slov. skupnost 773 glasove, komunisti (dem. lista) 1542, kršč. demokracija 469, socialisti 446, PSDI 138. Svetovavci: Slovenska skupnost 5, za ostale ni še točnih podatkov.

Repentabor: Slovenska skupnost 161 (12 svetovavcev), komunisti 159 (3 svetovavcev).

Zgonik: Slovenska skupnost 238 (3 svetovavce), komunisti 357 (12 svetovavcev).

Nekaj podatkov sledi v prihodnji številki.

Mož v diplomatskem zaboju

Prejšnji teden v torek se je na letališču Fiumicino v Rimu pripetil nenavaden dogodek. V diplomatskem kovčku, naslovljenemu na zunanje ministrstvo ZAR (Združene arabske republike), so italijanski cariniki odkrili zvezanega človeka.

Ko so težaki nakladali blago na letalo arabske družbe, ki je prišlo iz Londona in je bilo namenjeno v Kairo, je neki finančni stražnik, ki je nadzoroval prtljago, slišal vzdih, ki so prihajali iz velikega kovčka, visokega 1.40 metra. Na kovčku je opazil tudi nekaj navrtanih lukenj, kar je še bolj pritegnilo njegovo pozornost. Tedaj sta se mu približala dva člana egiptovske veleposlaništva in mu dejala, da so v kovčku »glasbeni instrumenti«. Carinik je podvomil v njuno razlago in šel obvestiti svojega predstojnika. Tedaj sta Egiptčana odrinila stražnika, zgrabila kovček, ga naložila na kamionček in se z vso naglico odpeljala proti Rimu. Ko sta egiptovska funkcionarja opazila, da jima je policija za petami, sta kovček odvrgla v obcestni jarek in zbežala. Policija je nato kovček odprla in našla v zaboju omamljenega človeka, ki je počasi prihajal k zavesti. V ustih je imel kos bombaža, roke in noge pa je imel zvezane.

Sprva se je mislilo, da je človek v kovčku 30-letni maroški državljani, pri katerem so našli maroški potni list na ime Joseph Dahan. Medtem pa je izraelska policija na prošnjo italijanske vlade dala o skrivnostnem možu podrobnejše informacije. Iz teh informacij izhaja, da njegovo pravo ime ni Joseph Dahan, temveč Mordehai Ben Mosaud Luk, po rodu iz Izraela, ki se je zadnje čase potepal po raznih državah zahodne Evrope in se ukvarjal

„Nono“ na drsalkah

»Novi list« od časa do časa priskoči na pomoč »Primorskemu dnevniku«, kadar je le-ta preveč zaposlen z nami — kot je bilo to pretekli teden — in dela sam že ne zmaguje več.

V zadnji številki je »Novi list« odkril, da ni pametno, če se »nona« z drsalkami spušča na led, ker lahko tam spodrsne.

»Primorski dnevnik« je hotel hitro preizkusiti, če trditev njegovega prijatelja drži. Zato si je že pretekli četrtek 20. novembra nadel drsalke, da se malo popelje po področju, ki je stvar vere in morale.

V času zadnjega koncilskega zasedanja je namreč sem pa tja tudi »Primorski dnevnik« svoje bralce informiral o delu koncila. Najraje je to storil takrat, kadar se mu je zdelo, da so koncilski očetje glede takega sodobnega problema razdvojeni med seboj.

Tako je 20. novembra objavil daljši članek pod naslovom »Koncilski razpravljanja o vprašanju spočetja«. Tistemu, ki je omenjeni članek napisal, bi zelo priporočili, naj se prej dobro seznani z verskim in moralnim naukom Cerkve, preden začne stresati svoje »modrosti«. Tako bodo izostale trditve in odpadi zaključki, ki jih pisec nudi svojim bralcem.

1. Ni res, da bi bila Cerkve kdaj učila, da se je »spolni akt samo zaradi ljubezenske sreče smatral za greh.« kot

to trdi pisec v PD. Cerkve uči drugače: spolni akt v zakonu postane grešen le takrat, kadar zakonca ravna zavestno proti njegovemu naravnemu namenu in ga popolnoma preprečita, nikdar pa, če zakonca tako živita, kot to Bog ukazuje. Sam sv. Pavel je naročil, naj si zakonci ljubezen izkazujejo in naj se dalj časa drug pred drugim ne odtegujejo, da »jih satan ne premoti«.

2. Papež Pij XII. ni napisal nobene enciklike »Casti connubii« ne l. 1951. ne prej in ne poslej, ker jo je objavil že njegov predhodnik Pij XI. leta 1930. Pač pa je papež Pij XII. imel nagovor na rimske babice, ko so ga obiskale. Tedaj je dal tudi nekaj novih smernic s tega področja.

3. Res je holandski kardinal Alfrink dejal, »da človeško trpljenje ne razveseljuje Boga.« Ni pa dejal Boga, kot piše PD. Le od kod si jemlje pisec PD pravico, da piše Boga z malo začetnico, ko dobro ve, da je kardinal Alfrink mislil na osebnega Boga, ta pa se po zaenkrat še veljavnem slovenskem pravopisu piše z veliko začetnico, ker gre za konkretno bitje in ne vrsto bitij. Kdo daje piscu pravico, da gre preko pravopisa? Ni težko uganiti: Je to prezir do Boga, ki ga očitvidno ne more skriti ne ob tej priliki ne tolikokrat poprej. Pač pa odstopa PD od tega prezira do Boga dne 18. novembra, ko je prinesel mrtvaško oznanilo za neko osebo. Tam je rečeno, da je tista oseba odšla k Bogu po plačilo. Ali piše PD besedo Bog z malo ali veliko po naročilu in plačilu?

ZA DOBRO VOLJO

»Manj bi lahko lenarili, če hočete, da iz vas še kdaj kaj bo!« pravi šef.

»Gospod direktor, lahko vam povem primer, ki to pokaže,« se ne da ugnati delomrzneš. »Imel sem dva šolska prijatelja, od katerih je bil eden prav tako len kot jaz. Drugi pa je bil priden kot mravlja; garal je noč in dan in dejansko je postal milijonar.«

»No, vidite?« pokima šef.

»Že, že, toda ta je zaradi izčrpanosti kmalu umrl in drugi je poročil njegovo vdovo.«

★

Stari petičnež Miler je snubil mlado, razvajejo lepoto.

»Jaz bi se že odločila postati gospa Miler, če bi vi imeli tridesetletnega sina.«

se vrne v Izrael. Vse kaže, da je vršil špijonažo v korist Izraela in da ga je hotela egiptovska protišpijonaža ugrabiti, da ga napravi neškodljivega.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, babice in prababice se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, darovali cvetje in jo spremili k zadnjemu počitku.

Josipina Rojc vd. Legiša

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, pevskega zboru, šolskim predstojnikom, učitelstvu in mladini, g. zdravniku dr. Delamiju ter vsem, ki so nam pomagali, da smo se od nje tako lepo poslovili.

DRUŽINA LEGISA

Mavhinje, 25. novembra 1964

V Braziliji

1. PRED LETOM DNI

V teku dobrega leta sta dva evropska državnik smatrala za potrebno in primerno, da obiščeta države Južne Amerike: jugoslovanski maršal Tito in predsednik francoske republike general De Gaulle. Prvi je hotel s svojim obiskom širiti idejo aktivne koeksistence in pridobiti novih članov za tabor takozvanih nevezanih držav, drugi pa je pod geslom: »Vsi smo latinškega porekla!« hotel južnoameriške države odtrgati od bogatega in mogočnega soseda s severa ameriške poloble in jih vključiti v svojo politiko enake distance od Washingtona in Moskve.

Kaj velikega uspeha nista doživela ne prvi ne drugi. Za Titov obisk velja, da je sprožil v brazilskem narodu veliko polemiko o komunizmu in njegovih ciljih, ki se je nazadnje končala z izgonom komunizma prijaznega brazilskega predsednika Goularta iz države; za De Gaullov obisk pa drži, da so mu vladajoči krogi brez

ovinkov povedali, da je poudarjanje latinstva lepa čustvena fraza, ki pa še zdaleč ne odtehta gospodarske pomoči, ki ne pretirgoma prihaja iz Sev. Francije in jo Francija nikdar ne bo mogla nuditi v tako obilni meri.

Goulartovo vabilo — ponesrečena politična poteza

Kar je predsednik Tito obiskal Brazilijo, se je v vrhovih držav mnogo spremenilo: pod krogami atentatorja je omahlil Kennedy; stari Adenauer je prepustil mesto bolj dinamičnemu Erhardu; kap je odstranila z vodstva države Nehruja; Hruščevovo ime se v Sovjetski zvezi ne omeinja več; v Angliji že vlada laburist Wilson mesto konservativca Homea.

Pa tudi v Braziliji je prišlo do spremembe. Vojska je poglala Goularta, tistega Goularta, ki je res iskreno sprejel Tita v svoji državi. Ob obojnic Titovega obiska je več dnevnikov v Braziliji zapisalo mnenje, da je Goulartova gostoljubnost, ki jo je izkazal Titu, bila zanj usodna. Narod je začel razpravljati o smotnih komunizmu, se začel zanimati za njegovo podtalno delovanje, vedno bolj kritično

motril vsako Goulartovo odločitev in nazadnje postal prepričan, da Goulart zavestno ali nezavestno vodi svojo državo v komunizem.

Da je Titov prihod v Brazilijo povzročil v tej največji južnoameriški državi resnično vznemirjenje in postal jabolko spora širokih ljudskih množic, naj pokažejo dejstva, ki so se zgodila v zvezi s tem obiskom in je o njih obširno pisalo brazilsko časopisje.

V Brazilijo je Tita povabil že njegov osebni prijatelj Janio Quadros, ki je imel Titovo fotografijo stalno na svoji delovni mizi, ko je bil sedem mesecev brazilski predsednik. Se sedaj se ne ve dobro, zakaj je Quadros pravzaprav odstopil. Državi je naredil le slabo uslugo, kajti od tistega časa se Brazilija ni mogla več umiriti.

Po ustavi bi mu moral slediti podprednik Goulart, ki se je pravkar vrnil z obiska v rdeči Kitajski. Toda že tedaj je bil del vojske proti njemu, saj je bilo znano, da Goulart, čeprav največji veleposelnik Brazilije, prav nič ne skriva svojega levičarskega mišljenja.

Vendar so končno prevladali tudi v

vojski pristaši ustavnosti in tako je Goulart uresničil svoj dolgoletni sen: postal je predsednik Brazilije. Kot predsednik je takoj obnovil Quadroso vabilo Titu, ki je bilo rad sprejel, saj je znano, da jugoslovanski predsednik mnogo potuje po inozemstvu. Njemu se ni bati, da bi ga člani osrednjega vodstva partije tako zakulisno spodnesli, kot se je to nedavno zgodilo Nikiti Sergejeviču Hruščevu, za katerega je bilo že to usodno, da je šel na Krim na jugu svoje države.</

GORIŠKE NOVICE

Praznik dreves na Goriškem

Prav je, da se v mladini vzbudi čut do božjega stvarstva in da njena ljubezen do narave raste skupno z njo samo. Zato z veseljem pozdravljamo vsako leto praznik dreves, pri katerem je še posebno zainteresirana naša mladina. Njej so izročena mlada drevesca, da jih nato posadi v pripravljeno zemljo, kjer naj nato rastejo in se razvijajo nam vsem v veselje in blagodejno osvežilo.

Tudi pri letošnjem prazniku dreves, ki je bil v soboto 21. novembra, je uprava gozdne milice dala na razpolago šolskemu skrbništvu goriških osnovnih in nižjih srednjih šol tri tisoč sadik. Učenci so se zbrali v soboto dopoldne ob 10.30 v Stražicah ob ulici Cordaioli, kjer je bil določen prostor za nasaditev drevesc. Ob tej priliki so podelili nagrade trem učencem, ki so lansko leto napisali najboljšo nalogo o prazniku dreves. Med odlikovanci je tudi dijakinja slovenske nižje srednje šole Vanda Sever, ki je prejela nagrado v znesku 10.000 lir.

Tudi na podeželju so šolski otroci posadili drevesca in tako proslavili ta lepi praznik. V Sovodnjah so šolski otroci nasadili topolova drevesca na občinskem zemljišču ob Soči. Sadike so prejeli tudi šolski otroci iz Rupe, Doberdoba, Števerjana, Pevme in Podgore.

Demonstracija

šlandreških kmetovavcev

Pretekli teden 18. novembra so lastniki zemljišč v Standrežu in Podturnu, zlasti kmetje, javno protestirali proti nameravani razlastitvi rodovitne zemlje. S traktorji so obšli glavne ulice v mestu, nanje pa obesili napise v slovensčini in italijanščini: »Naši vrtovi so naš kruh! Nočemo vinkulacije na našo zemljo!« Delegacije

ljevavka Marija Paganin sta pa po zdravniških izjavah že izven nevarnosti.

Seja občinskega sveta v Gorici

Na seji občinskega sveta, ki je bil v četrtek 19. novembra, so svetovavci odobrili najetje posojila pri mestni hranilnici v znesku 27 milijonov lir za gradnjo ljudskih hiš na Tržaški cesti. Odobrili so tudi znesek poldruga milijona lir kot prispevek pevskemu društvu Seghizzi v zvezi s pevskim tekmovanjem ob priliki sejma sv. Andreja. Odvetnik dr. Šfiligoy je priporočil, naj bi se ta prispevek čimprej izplačal, vsaj pa ne s takim zavlačevanjem kot lansko leto, ker bi s takojšnjim izplačilom lahko veliko prispevali k boljšemu uspehu tekmovanja. Nekateri odborniki so tudi predlagali, naj bi se omenjena vsota, namenjena kot prispevek pevskemu organizatorskemu društvu, primerno zvišala.

V Mirnu pri Gorici so v torek 24. t. m. pokopali zaslužnega mirenškega župnika in dekana msgr. Oskarja Pahorja. Njegov nekrolog prinašamo na drugi strani lista.

Še en glas o Slovenskem narodnem gledališču

Istočasno kot naš list je tudi slovenski tednik za gospodarska vprašanja »Gospodarstvo«, ki izhaja v Trstu, objavil kritične opombe prof. Egidija Košute o zadnji igri Slovenskega narodnega gledališča »La Moscheta«.

Dopis g. prof. Košute pravi: Kot reden obiskovalec predstav Slovenskega gledališča bi rad le nekaj pripomnil o zadnji igri »La Moscheta« nekega italijanskega avtorja.

Prepuščam drugim strokovno oceno o izvajanju te igre, o režiji, o scenariji itd. Gre za nekaj globljega. Gre za izbiro »repertoarja«, ki bi moral upoštevati poleg miselnosti in okusa našega ljudstva tudi njegove razmere in njegova stremeljenja.

Ne mislim pri tem, da je bilo doslej vse narobe. Ne mislim niti, da bi se gledališče spremenilo v vzgojni zavod (čeprav je umetnost, prava umetnost, vedno vzgojna vrednota). Mislim, da bi se gledališče nikoli ne smelo lotiti izvajanja igre, kjer sta vulgarnost prizorov in »fino govorjenje« izključno v funkciji cenenege smeha gledalca.

Clovek ugotavlja pri tej igri, da gre za neko vrsto »sexy predstav« v dobi

»sexy romanov« in »sexy filmov«. Vsega tega imamo še preveč pri nas, tako da je celo reklama za vsako vrsto proizvodov postala »sexy reklama«.

Slovensko gledališče ima posebno pri nas zahtevnejšo nalogo, saj je edina stalna kulturna ustanova, ki nam poleg radia posreduje kulturne predstave v našem živelju. Prav zato bi nam moralo Slovensko gledališče nuditi vedno nekaj, kar nas dviga, obiskuje, utrjuje, pa naj bo to v zabavni komediji, v zapleteni drami ali v tragediji, nikoli pa bi ne smelo izbrati za svoj »repertoar« banalne in o polzke igre z edinim namenom, da nas »strašno« in »strastno« zabava.

In še nekaj. Za tako vrsto iger je treba vedno označiti, da je za mladino neprimerna. Še posebno pa je treba paziti, da je prepovedan vstop v dvorano mladolletnikom.

Upam, da me zaradi teh pripomb ne bodo imeli za »okostenelega starokopitneža« in da bodo v bodoče tisti, ki so za to poklicani, upoštevali moje želje, ki so prav gotovo tudi želje mnogih obiskovalcev predstav Slovenskega gledališča.

V Trstu, 16. nov. 1964.

Radio Trst A — na potu postopne likvidacije?

Vodstvo tržaškega radia je nenadoma odkrilo, da mu primanjkuje denarja za vzdrževanje slovenskih oddaj. Zato je začelo štediti pri tistem, ki je že tako ubog na ugodnostih, ki padajo z bogatinove mize. Medtem ko prej in slej glavno vodstvo RAI-a v Rimu uporablja ogromne zneske za televizijo, reprezentanco, prenose z raznih proslav, prireditve in političnih manifestacij, pa za slovenske oddaje v Trstu naenkrat ni več dovolj denarja. Dobro je znano, da dobiva RAI vsako leto od vlade 180 milijonov lir za kritje stroškov, ki jih ima z radiom Trst A. Pa kljub tej podpori je postal prva žrtev takozv. štednje slovenski program. Nekatere točke so bile skrajšane, druge popolnoma odpravljene. Jutranji koledar bo odpravljen s 1. decembrom. Zaradi te ukinitve so prejeli odpoved trije sodelavci, ki so ga pripravljali. Poleg tega sta prizadeti dve za našo manjšino bistveni oddaji, to so poročila in dnevni pregled tiska. Časovni obseg poročil in pregleda tiska se je skrajšal približno za eno petino!

Vsa stvar se nam zdi vse prej kot utemeljena. Preveč so nam v spominu še razne spletke nekaterih nestrpnih iz preteklih dob, da nam ne bi prišla misel, če morda ne gre za postopno okrnjevanje slovenskih oddaj in za diskriminacijo na škodo slovenske manjšine v Italiji. Veseli bomo, če bo bodočnost pokazala, da naš strah ni bil upravičen.

Prav gotovo pa je zadeva s to okrnitvijo tako važna, da se bodo morali za njo pravočasno zanimati tudi naši izvoljeni predstavniki in naši politični krogi.

Biseromašniški jubilej

Letos slavi 60-letnico mašništva upokleni gospod Jožef Križman. Služboval je po raznih krajih tržaške škofije. Kot kaplan v Rojano je ustanovil žensko Marijino družbo. Celih trideset let pa je bil župnik na Proseku. Preteklo nedeljo 22. novembra je jubilar v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu daroval slovesno zahvalno sveto daritev. — Gospodu Križmanu želimo, da bi dočakal tudi železno sveto mašo.

Sv. Ivan

Dne 15. novembra je obiskal našo Marijino družbo preč. msgr. Silvani, škofjski voditelj Marijinih družb. Ob letošnjem obisku nam je govoril o osnovni točki družbenega programa, to je o pravem Marijinem čiščenju. Pohvalil je tudi požrtvovalnost družbe in njenih prijateljev pri nabiranju sredstev za novi sedež slovenskih katoliških organizacij pri Sv. Ivanu ter vsem prisotnim priporočil, naj se čim bolj prizadevajo, da se poslopje kmalu zgradi.

Te besede je družba sprejela s hvaležnim srcem. Po srečnem naključju so zidarji pričeli s pripravljalnim delom naslednji dan, to je 16. novembra. V kolikor bo dopuščalo pozno jesensko in zimsko vreme, se bo delo nadaljevalo nepretrgoma, dokler stavba ne bo pod streho.

Z nabiranjem darov smo začeli dne 10. marca 1957. Prvi dar je znašal 210 lir. Naš uspeh je v številnih manjših prispevkih.

Společka so bile mesečne vsote skromnejše, pozneje obilnejše. Stavbišče smo kupili dne 12. marca 1962, in sicer nekaj korakov nad novo slovensko šolo (560 kv. metrov površine). Cena je bila ugodna, ker ni bilo kupec: kupnina z vsemi stroški vred je znašala 2.784.265 lir, priprava načrtov, gradbeno dovoljenje in ostali stroški 274.125 lir. Vsega smo izdali 3.058.390 lir.

Novi domek bo pokrtil okrog 300 kv. metrov površine in bo imel okrog 2 tisoč kubnih metrov prostornine.

»Katoliški glas« in »Naš Vestnik« bosta ponovno poročala o nadaljnjem delu. Medtem ko se iz srca zahvaljujemo vsem dosedanjim prijateljem in dobrotnikom, prosimo nadaljnje pomoči. Čim bolj izdatna bo ta pomoč, tem hitreje bo delo šlo od rok. — Darove sprejemajo: »Kat. glas«, naši poverjeniki in voditelj Marijine družbe (Peter Sorli, piazzale Gioberti 10 - tel. 48055).

Vsak demokratičen Slovenec bo imel vstop in bo lahko rekel: To je naš dom. Zgradili smo ga s skupnimi močmi, iz ljubezni do našega rodu in iz ljubezni do resnične svobode.

Drugi slovenski večer v Barkovljah

V nedeljo 22. novembra sta priredila Dekliški in Fantovski krožek drugi slovenski večer. Povabila sta pismeno 56 mladih zakoncev. Pred cerkvijo pa sta v lepem lepaku naslovila vabilo na vse ljubitelje našega življa. Zelo smo zadovoljni z odzivom. — Zato se zahvaljujemo vsem mladim zakoncem, ki so se, kljub delu in skrbi za majhnimi otročki doma, tega večera udeležili.

Na programu je bilo predavanje problematičnega filma »Pravica do rojstva«, z uvodnim predavanjem prof. Ivana Theuerschuha. G. predavatelj je razvil v jasni in stvarni obliki nekaj misli o problemih zakoncev in mladih ljudi. Beseda o rojstvu novih življenj in o ljubezni je marsikomu izsilila solze iz oči.

Le škoda, da ni bilo tudi časa za razpravljanje. Vsekakor je bil dan uvod v razmišljanje o življenjski odgovornosti do problema. Saj leži ta odgovornost na vseh, ki se čutimo božje otroke. Cerkveno vodstvo spremlja po vesoljnem zboru in tudi sicer z ljubeznijo in razumevanjem vse težave in skrbi, ki so v zvezi z zakonskim življenjem. Kristus v Cerkev ima ljubezen do tistih, ki so sprejeli visoko število otrok; do tistih, ki so mu neizmerno hvaležni za srečo vsaj enega otroka; do tistih, ki se skladno z zapovedmi omejujejo in žrtvujejo za majhno število otrok; do tistih, ki ponižno pred Njim priznajo svoj egoizem in ga zavračajo; do vseh tistih zlasti, ki na kakršenkoli način trpijo zaradi pomanjkanja otrok. Do vseh kaže neizmerno ljubezen, da vsakemu sorazmerno poplača žrtve za nova življenja ali za ljubezen do tujih otrok.

Se enkrat izrekamo toplo zahvalo g. predavatelju. Taka bratska srečanja naših ljudi pri slovenskem večeru prav gotovo veliko več nudijo kakor pa obsojanje splošne pokvarjenosti ali pa življenjski pesimizem.

Izšla je božična pesem »ČUJTE, NOCOJ SO NEBESA ODPRTA«, ki jo je uglasbil kompozit Mav. Prirejena je za mešani pevski zbor. Partiture dobite na upravi »Svetogorska Kraljica« v Trstu in v slovenskih knjigarnah.

Radio Trst A

Teden od 29. nov. do 5. decembra 1964

Nedelja: 9.30 Goriški slovenski zbori. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Beli kit Moby Dick«, 4. del: »Srečanja na morju«. — 12.00 Nabožne pesmi. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednika Mitja Volčič in Dušan Cerne. — 15.00 Znanj peveci: Milva in Peter Kraus. — 15.45 Pevski zbori Furlanije-Juljske krajine: Zbor »Antonio Illersberg« iz Trsta, ki ga vodi Lucio Gagliardi. — 18.00 Po družtvih in krožkih: (19) »Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici«, pripravil Saša Martelanc. — 20.30 Iz slovenske folklor: Niko Kuret: »Pratika za prvo polovico decembra«.

Ponedeljek: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 18.00 Znanstveni leksikon, pripravil Slavko Andreč. — 20.35 Pietro Mascagni: »Cavalleria rusticana«, opera v enem dejanju.

Torek: 11.45 Italijanski akvarel. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Italijanščina po radiu: Spopolnjevajni tečaj: 7. lekcija. — 18.30 Sodobna jugoslovanska glasba. — 19.15 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.30 Slovenske novele devetnajstega stoletja: Ivan Prijatelj: »Materine povesti«.

Sreda: 12.15 Brali smo za vas. — 18.00 Radijska univerza: Branko Pegan: Galileo Galilei: (4) »Galileo Galilei kot astronom«. — 18.30 Nove plošče resne glasbe, pripravil Piero Rattalino. — 19.15 Higiena in zdravje, pripravil dr. Rafko Dolhar. — 20.30 Simfonični koncert orkestra gledališča Verdi.

Četrtek: 11.45 Ameriški odmevi. — 18.00 Italijanščina po radiu: Spopolnjevajni tečaj: 8. lekcija. — 19.15 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu, pripravil Ivan Theuerschuh. — 21.00 Direkten prenos Slavnostne otvoritve »Kulturnega doma« v Trstu. Radiokronist: Mitja Volčič.

Petek: 11.45 Jugoslovanski orkestri in peveci. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Bilo je nekoč... Venec pravljic, pripovedk, legend: »Kako je Marček postal močan«. Pripravil Jurij Slama. — 18.30 Jugoslovanski solisti. — 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Belič: (7) »Prešernov delez v prvi knjigi Kranjske Cebelice«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. Urednik: Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.45 Mali ansambli. — 12.15 Znanj sodobniki. — 15.00 »Volan«, oddaja za avtomobiliste. — 13.30 »Lutke mojstra Gabrijela«, radijska drama. — 17.20 Drugi Vatikanski koncil. Poročila in komentarji o Vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.00 Radijska univerza: Tone Penko: Kraška flora: (4) »Rešeljika«. — 18.30 Glasbena oddaja za mladino, pripravil Dušan Jakomin. — 19.15 Družinski obzorik. Urednik Ivan Theuerschuh. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Moški vokalni kvintet, ki ga vodi Humbert Mamolo. — 21.00 »Sv. Miklavž se odpravlja na pot«, mladinska radijska igra, ki jo je napisal Saša Martelanc. Igrajo člani Radijskega odra, vodi Stana Kopitar. — 22.00 Veliki tuji simfonični orkestri.

OBVESTILA

STENSKI KOLEDAR »SVETOGORSKA KRALJICA« za leto 1965 je izšel v Trstu. Urejen je po liturgičnem slovenskem misalu. Koledar dobite na upravi »Svetogorska Kraljica« v Trstu, ulica Rapicio 3/1 in v slovenskih knjigarnah v Trstu in Gorici.

7. številka revije »SVETOGORSKA KRALJICA« bo izšla še pred novim letom in bo imela 4 strani več kot prejšnje številke, ki so bile tiskane na 20 straneh. Kdor želi, lahko dobi tudi prejšnje številke.

DAROV!